

המָאָה הַחֲמֵשׁ-עָשָׂרָה

**LÀPIDA
TRILINGÜE
DE
TORTOSA**

LÁPIDA TRILINGÜE DE TARRAGONA

- ▶ La inscripció trilingüe de Tarragona està gravada en una placa de marbre que va pertànyer probablement al sarcòfag d'un nen. En caràcters hebreus està escrit: "Pau sobre Israel i sobre nosaltres i els nostres fills, amén". Els motius iconogràfics presents en el sarcòfag, com els galls dindis reals i l'arbre de la vida, estan estretament emparentats amb els de l'art paleocristià. Haim BEINART (p. 28) s'inclina a pensar que data del segle II d. C.

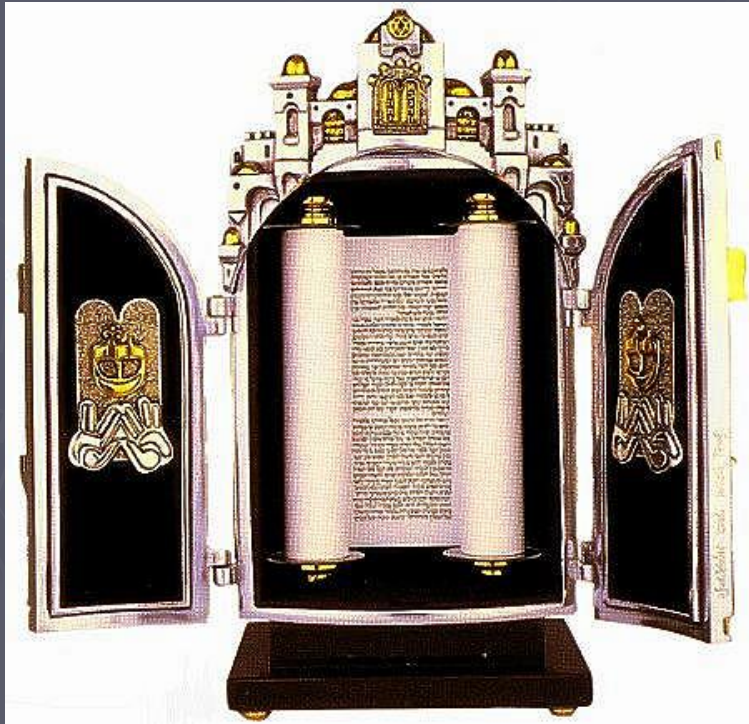
INSCRIPCIÓ ADRA

- *(An)NIA.SALO(mo)*
- *NULA.AN.(norum) I*
- *MENS(ium).IIII.DIE(rum).I*
- *IVDAEA,*
- ▶ és a dir: "Annia Salomonula, d'un any, tres mesos i un dia, jueva".

Lley jueva o halakah

- ▶ Toràh
- ▶ Mishnàh
- ▶ Talmud
- ▶ Respona rabínics- jurisprudència

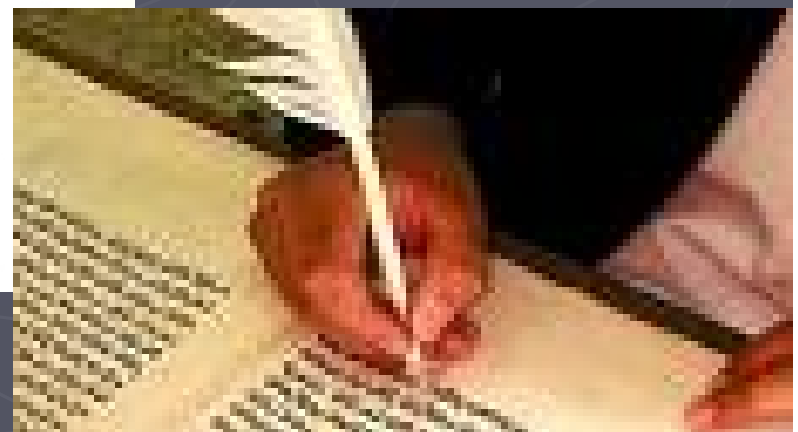
LA TORAH

BIBLIA HEBREA

Pentateuco - <i>Torah</i> תורה	Profetas - <i>Nebiim</i> נביאים		Hagiográficos - <i>Ketubim</i> כתובים
	Primeros profetas	Últimos profetas	
Génesis	Josué	Isaías	Salmos
Éxodo	Jueces	Jeremías	Proverbios
Levítico	Samuel I-II	Ezequiel	Job
Números	Reyes I-II	12 Profetas menores	Cantar de los Cantares
Deuteronomio			Rut
			Lamentaciones
			Eclesiastés
			Ester
			Daniel
			Esdras
			Nehemías
			Crónicas I-II

LA TORAH

Còdex d'Alep

Preceptes del judaisme

► 613 PRECEPTES

- lleis bàsiques
- Preceptes de commemoració dels fets importants de la història del poble d'Israel
- Altres preceptes com la cashrut o normes alimentàties, puresa ritual, etc

Mishnah

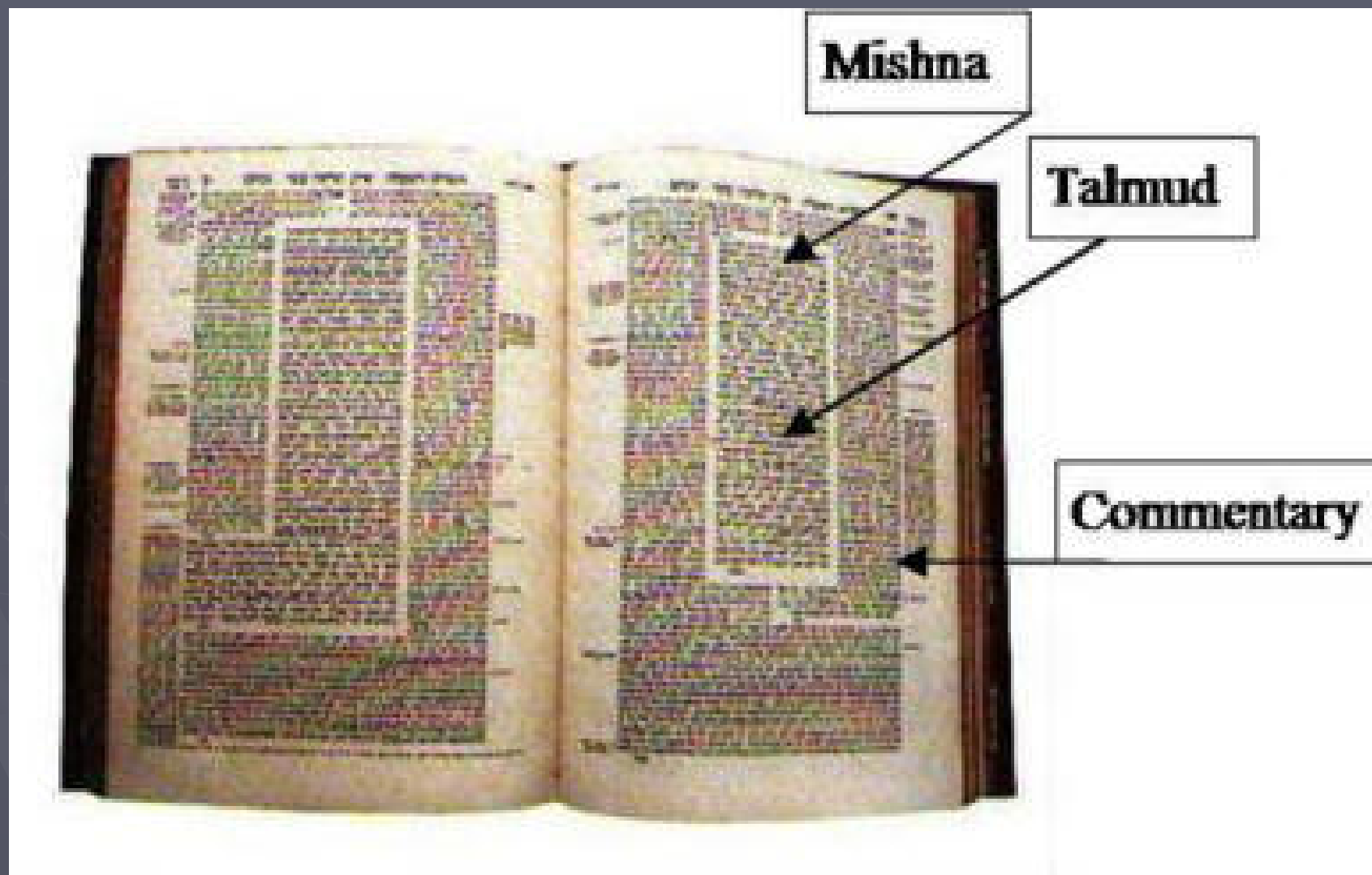
- ▶ **Mishnah** de l'hebreu מִשְׁנָה, "estudi, repetició"
- ▶ **Mishnah** o segona llei, redactada en hebreu (Rabí Yehudah ha-Nasi (135 d. C) i els seus deixebles i seguidors, anomenats Tannaím)
- ▶ El corpus iuris anomenat Mishná, és la base de la llei jueva oral o rabínica, que conjuntament amb la Torà o llei escrita, conformen la halajá. Al seu torn, la Mishná va ser ampliada i comentada durant tres segles pels savis de Babilònia-la **Guemará**-, mentre la Mishná original i el seu exegesi o Guemará, van rebre conjuntament el nom de **Talmud**.

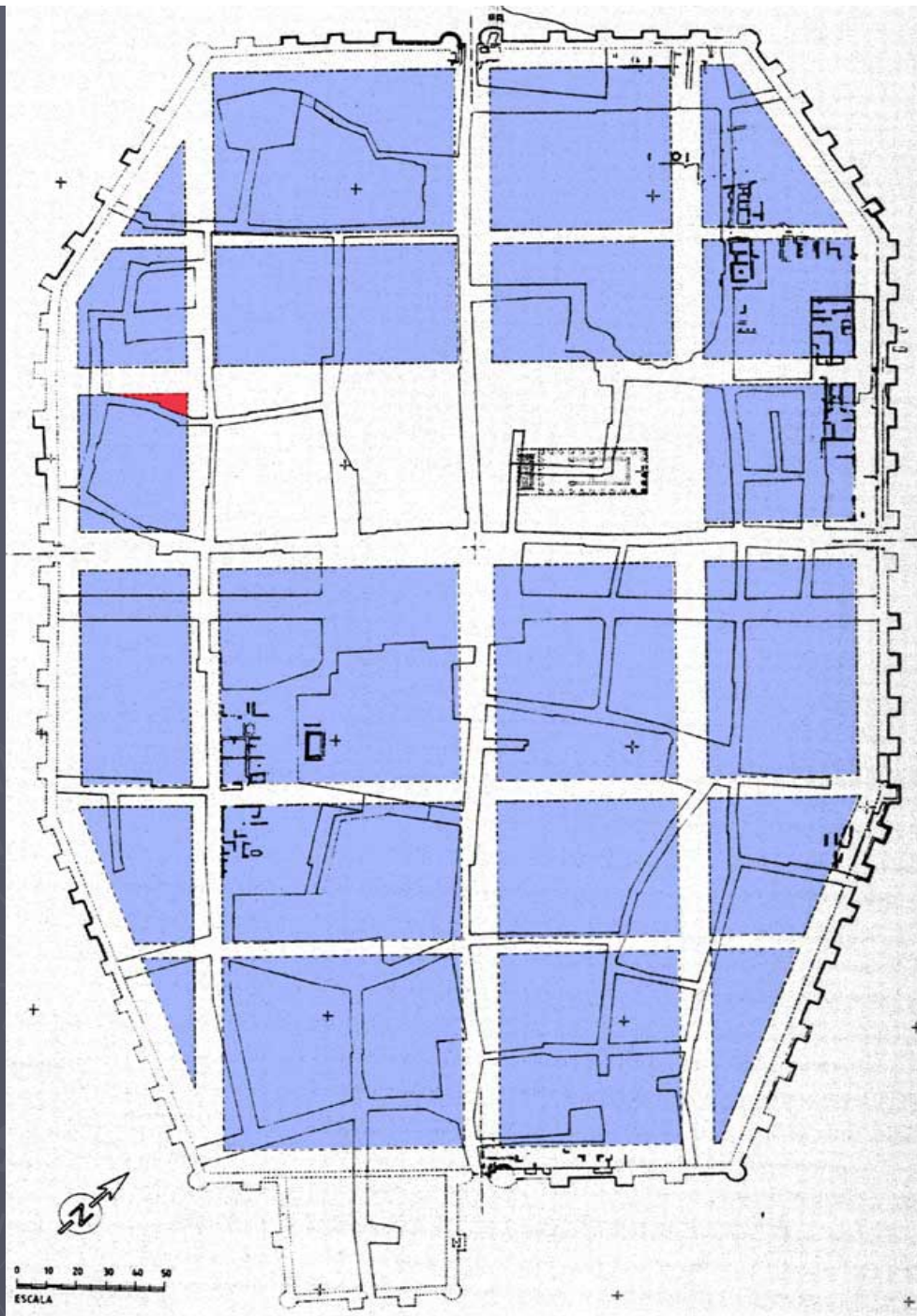
MISHNAH

- ▶ Zeraim (זְרָעִים, "llavors"): preceptes relacionats amb el treball de la terra.
- ▶ Mo'ed (מוֹעֵד, "festivitats"): lleis sobre festivitats, shabat i dejunis.
- ▶ Nashim (נָשִׁים, "dones"): preceptes referents a la vida matrimonial.
- ▶ Nezikín (נִזְקִין, "danys i perjudicis"): compila la halajá referent al dret civil i comercial.
- ▶ Kodashim (קֳדָשִׁים, "santedats"): lleis religioses sobre el Temple de Jerusalem
- ▶ Teharot (טְהָרוֹת, "purificació"): preceptes referents a la purificació ritual del cos (Nida).

TALMUD

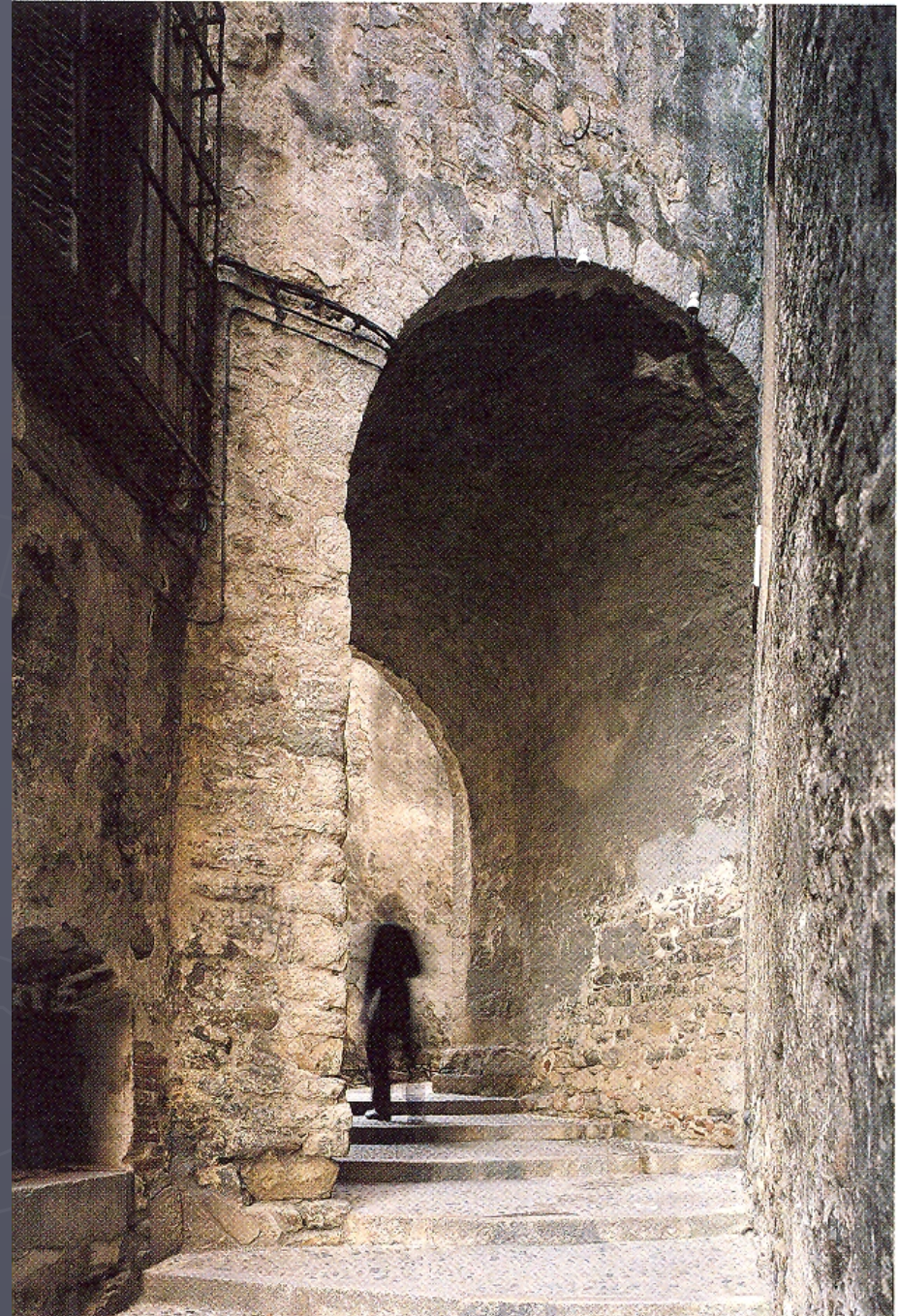

EL CALL

Entrada al call

El call

Call Girona

Call de la Bisbal

Estructura i organització de les aljames de la Corona d'Aragó

- ▶ Consell rector o Ma`amad
- ▶ Secretaris, adelantats, clavaris
- ▶ Administradors dels fons comunitaris amb els que es pagaven els impostos (ne`emanim a Valencia)
- ▶ Comitè de vigilància (Barcelona)
- ▶ Tribunal de justícia o Bet-din i els seus jutges
- ▶ El rabí
- ▶ El notari o sofer
- ▶ El shoet o escorxador
- ▶ El Hazzan o chantre sinagoga

Consell rector o Ma`amad

- ▶ 30 membres o menys (Ha-Sheloshim) (Barcelona, València)

- ▶ Representació de les tres mans

Mà major

Mà mitjana

Mà menor

- ▶ Revisa la fixació de quotes impositives i procedia a l'exacció de tributs que la Corona fixava a cada aljama
- ▶ Promulga les ordinacions o taqqanot que regulaven la vida comunal

Adelantats (muqademim)

- ▶ Són escollits pel consell rector
- ▶ Algunes comunitats són escollits directament per tota l'aljama
- ▶ El nombre era variable per exemple a Barcelona i València hi havia 3
- ▶ Vigilen el compliment de les taqqanot i la seva interpretació a les aljames

Adelantats (muqademim)

- ▶ Secretaris (ne'emanim o fidels)
- ▶ Clavaris o administradors dels fons comunitaris
- ▶ Berurim o àrbitres, de vegades amb funcions judicials als tribunals rabínics:

Beruré-teviot = judicis civils

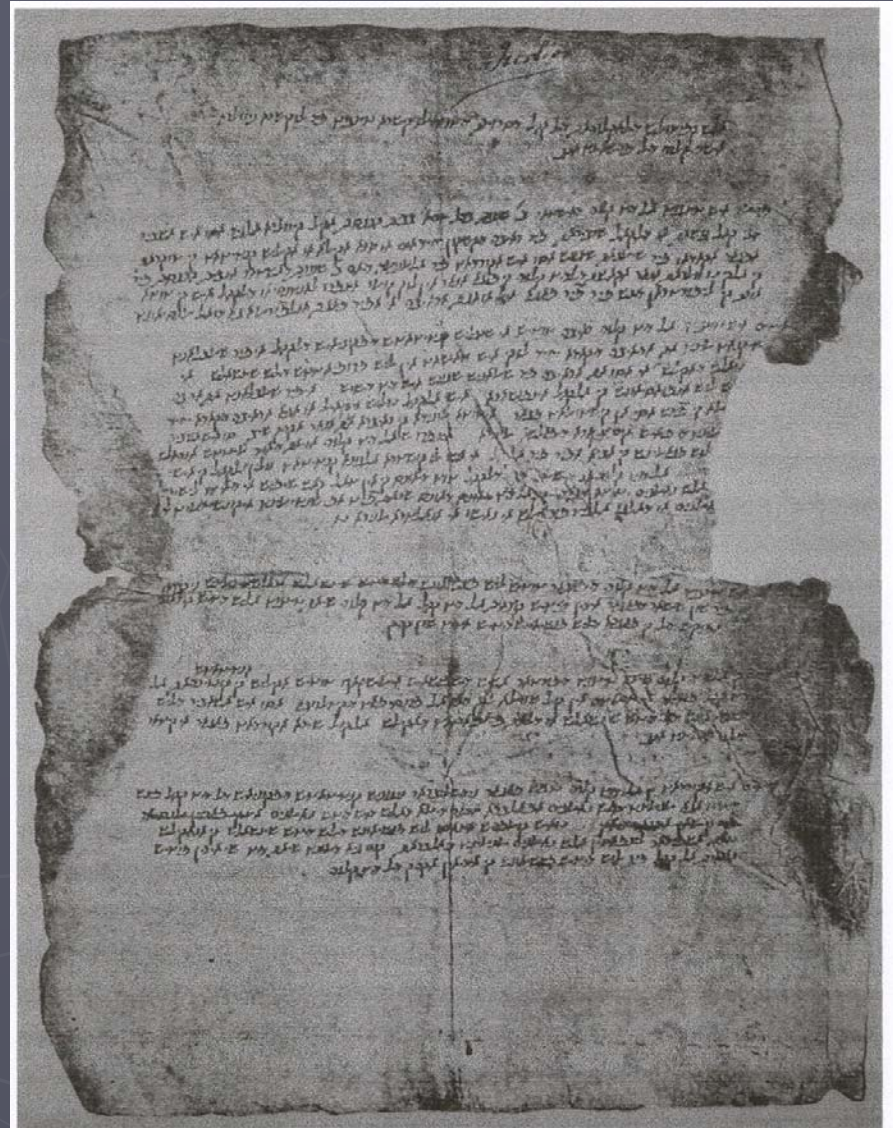
Beruré-averot = judicis criminals

ORDINACIONS ALJAMIADES

1455

Paper

Ordinacions i
estatuts del
Clavari de
l'aljama de
jueus de
Cervera

Tribunal de justícia o Bet-din i els seus jutges

- ▶ Administren justícia segons la halakah jueva.
- ▶ A algunes aljames aquesta funció la tenien els adelantats (muqademim) i els berurim
- ▶ El seu nombre varia segons l'aljama
- ▶ A Barcelona són nomenats pel consell
- ▶ Els judicis són orals

Normes per regularitzar la vida del les aljames

- ▶ Ordinacions o Taqqanot
- ▶ Acords o Askamot

Penes

- ▶ Penes pecuniàries
- ▶ Flagel·lació
- ▶ Privació d'aliments
- ▶ Presó
- ▶ Bandejament
- ▶ Excomunió

Excomunió menor = nidduy (de 30 dies a un any)

Excomunió major o herem

- ▶ Mort i mutilació

Rabí

- ▶ Representant religiós de l'aljama
- ▶ Dirigeix els estudis bíblics i talmúdics al bet-midrash
- ▶ Guia religiós
- ▶ Era contractat per l'aljama

Altres càrrecs

- ▶ Notari o sofer
- ▶ Shoet o escorxador
- ▶ Hazzan o chantre sinagogal

ESPAIS RITUALS I SOCIALS

La sinagoga

SINAGOGA o CASA DE REUNIÓ

- ▶ Orientada cap a Jerusalem
- ▶ Al Aron ha-qodesh es guarden els rotllos de la Torah
- ▶ Aquest està orientat cap a Jerusalem
- ▶ La Bimah és on es llegeix el text sagrat
- ▶ La tevah, és el pupitre on es recolza la Torah

Barcelona

Barcelona

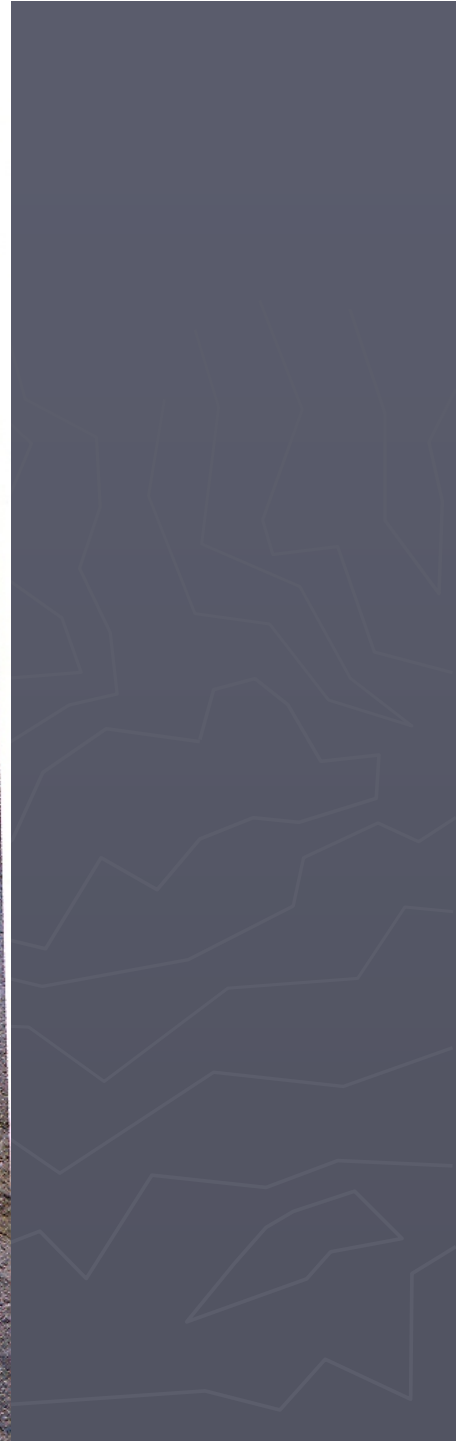

El bany ritual o micvé

Bany ritual o miqvéh

- ▶ Bany ritual per immersió per purificar-se
Purificació de la dona (Lev. 15)
Després d'haver tingut contacte amb un difunt
(Núm 19,11-22)
- ▶ Abans del matrimoni i de les conversions
- ▶ Ha de tenir un mínim de 762 litres d'aigua
- ▶ Ha de ser alimentat per aigua corrent

Miqvéh modern

L'hospital

Castello, Palazzo Ducale, Museo di...

LA VIVENDA

*La mezuzah
y las pequeñas
oquedades
que la alojan
son elementos
distintivos de la
vivienda judía.*

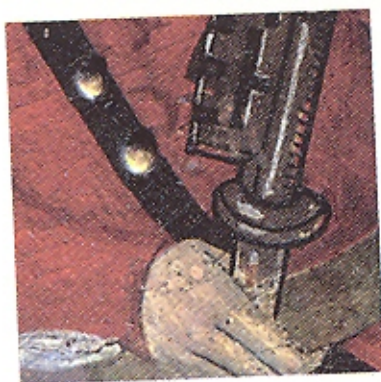
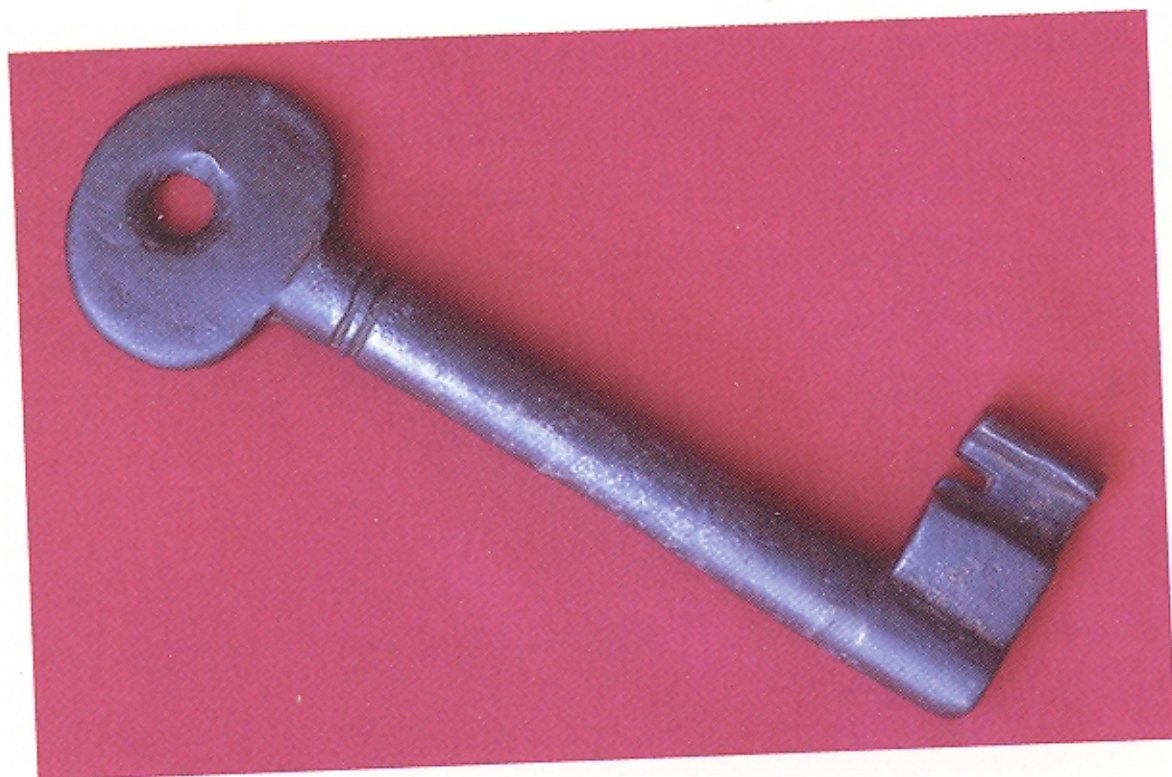
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד וְאַהֲבַת אֶת
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מַאֲדְךָ וּדְהִיּוּ
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֶנְכִי מַצְוֶה הַיּוֹם עָלַי לִבְּךָ וּשְׁנֹנֹתָם
 לִבְנֶיךָ וְהִבְרַת בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבִלְכֻתְךָ בְּדֶרֶךְ
 וּבְשֹׁכֶכְךָ וּבְקוֹמְךָ וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עָלַי יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפוֹת
 בֵּין עֵינֶיךָ וּכְתַבְתָּם עַל מַזְזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ
 וְהָיָה אִם שָׁמַעְתָּ שְׁמִיעוּ אֵל מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר אֶנְכִי
 מַצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ
 בְּכָל לִבְבְּכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם וְנִתַּתִּי מִטֶּר אֶרְצְכֶם בַּעֲתוֹ
 יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דָּגְךָ וְתִירְשֶׁךָ וּצְהַרְךָ וְנִתַּתִּי
 עֹשֶׁב בְּשִׂדְךָ לְבָהֱמֹתְךָ וְאִכְלִיתָ וּשְׂבַעְתָּ הַשְׂמֹרוֹ לְכֶם
 פֶּן יִפְתְּרוּ לְבַבְכֶם וְסִרְתֶּם וּלְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם וְזָרָה אֵף יְהוָה בְּכֶם וְעַצֵּר אֶת
 הַשְּׂמִיּוֹם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יִבּוּלָהּ
 וְאֲבָדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לְכֶם
 וּשְׁמַתֶּם אֶת דִּבְרֵי אֱלֹהֵי לִבְבְּכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשִׁרְתֶּם
 אֹתָם לְאוֹת עָלַי יְדֵכֶם וְהָיוּ לְטֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם וּלְמִזְדָּתָם
 אֹתָם אֵת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבִלְכֻתְךָ
 בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכֶכְךָ וּבְקוֹמְךָ וּכְתַבְתָּם עַל מַזְזוֹת בֵּיתְךָ
 וּבְשַׁעְרֶיךָ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר כִּימֵי הַשְּׂמִיּוֹם
 עַל הָאָרֶץ

Deuteronomi 6, 4-9 i 11,13-21

»ESCOLTA, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'ÚNIC. 5 Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces. 6 Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono. 7 Inculca-les als teus fills; parla'n a casa i tot fent camí, quan te'n vagis al llit i quan et llevis. 8 Lliga-te-les a la mà com un distintiu, porta-les com una marca entre els ulls. 9 Escriu-les als muntants de la porta de casa teva i dels portals de la ciutat".

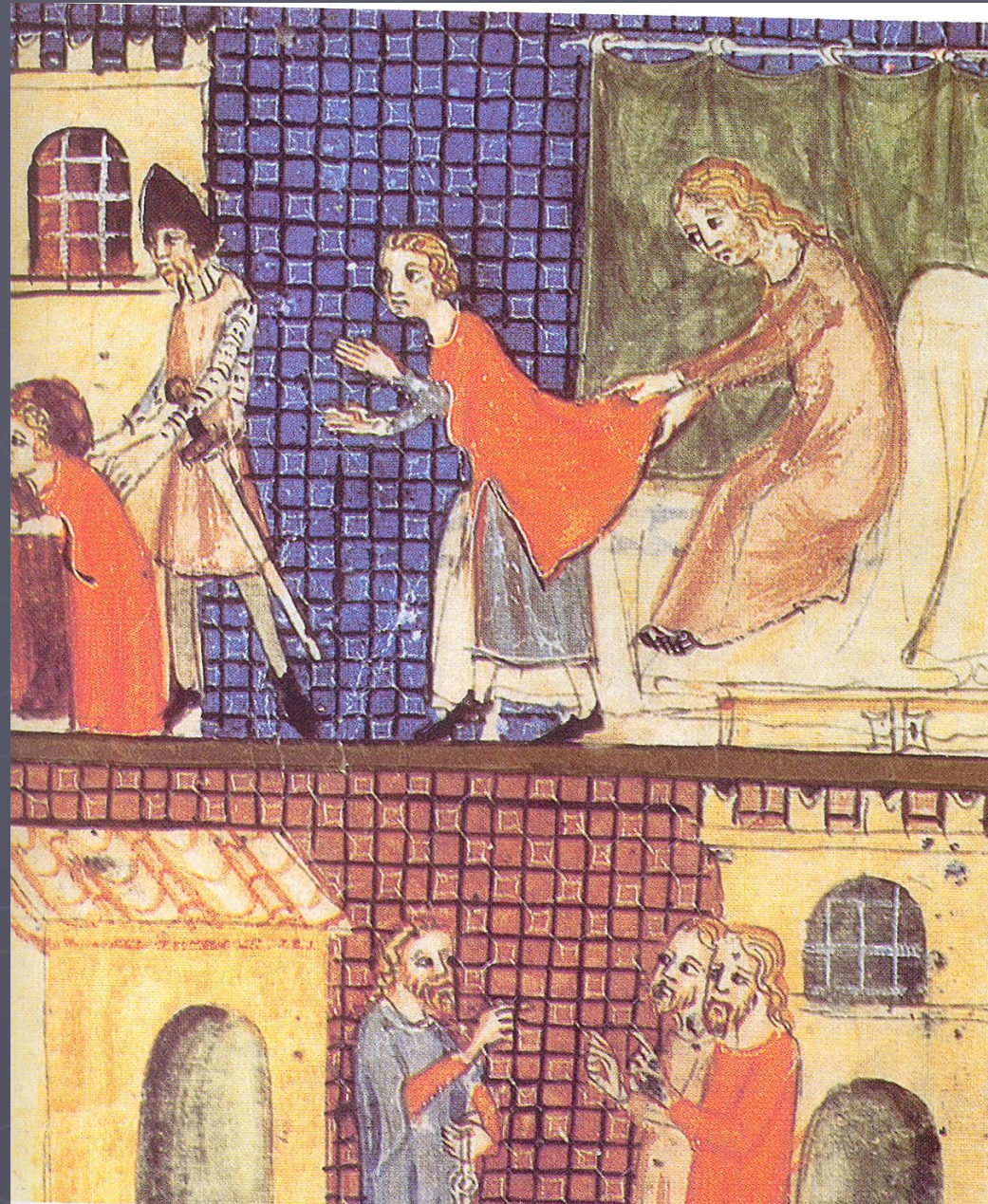
Deuteronomi 6, 4-9.

*Todavía se conservan las llaves
de ciertas viviendas de Barrio Nuevo
(Uncastillo).*

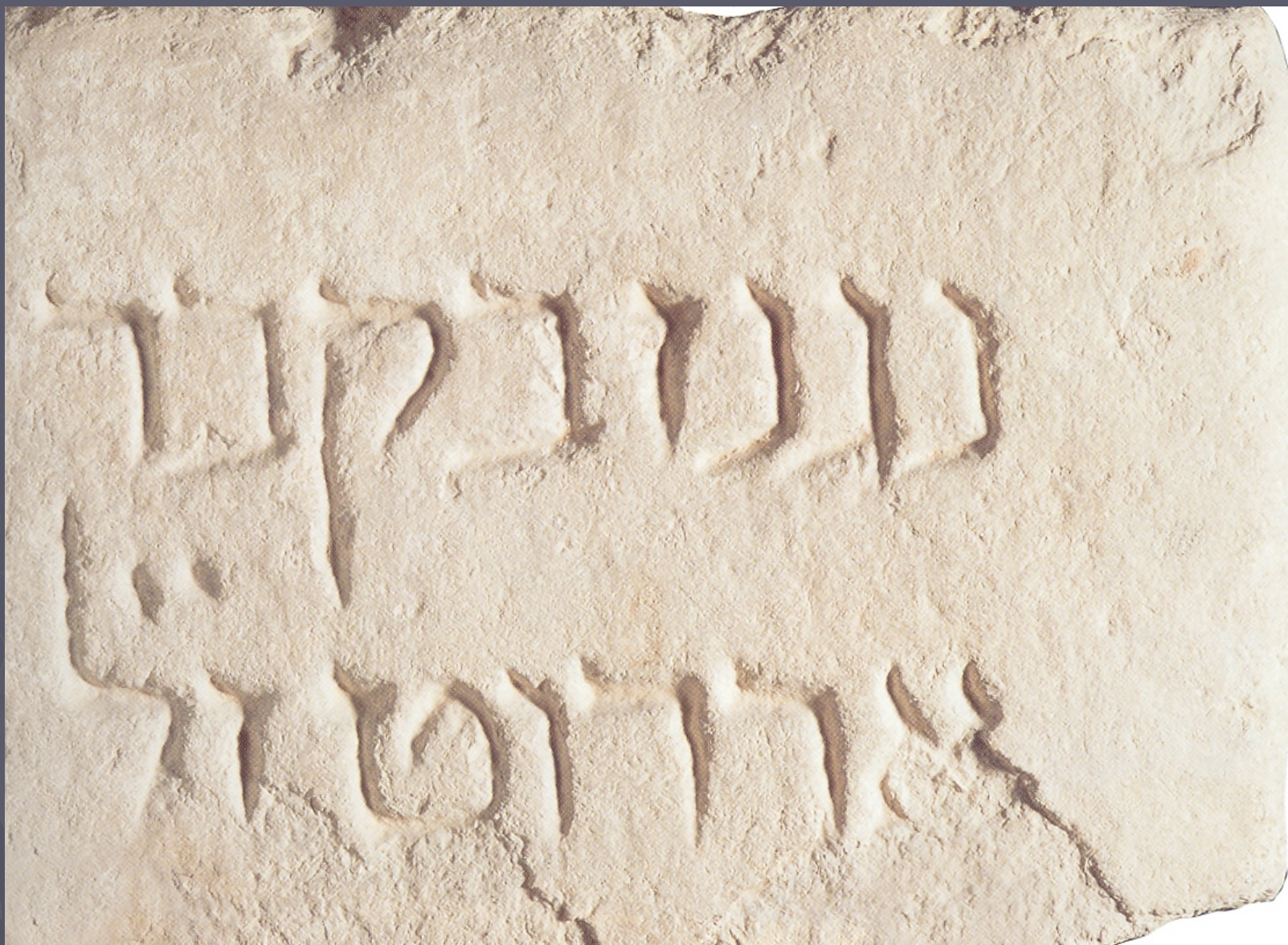

CEMENTIRI

CICLE VITAL

“Sigueu fecunds i multipliqueu-vos”
gènesi 1,28

NAIXEMENT

- ▶ Diuen els savis que no hi ha diferència en la formació de l'home i la dona ja que els dos s'acaben de formar als 40 dies (Niddah 3,7)
- ▶ Déu ha dotat a les dones d'un sentit de saviesa especial del que l'home no té.
(Niddah 45)

Una filla és per a un pare un tresor inquietant.
Preocupat per ella es passa les nits sense dormir: quan és menor, tem que la sedueixin, quan creix, que caigui en la prostitució, quan és madura, que no es casi, quan es casa, que no tingui fills, quan envelleix, que es torni bruixa.

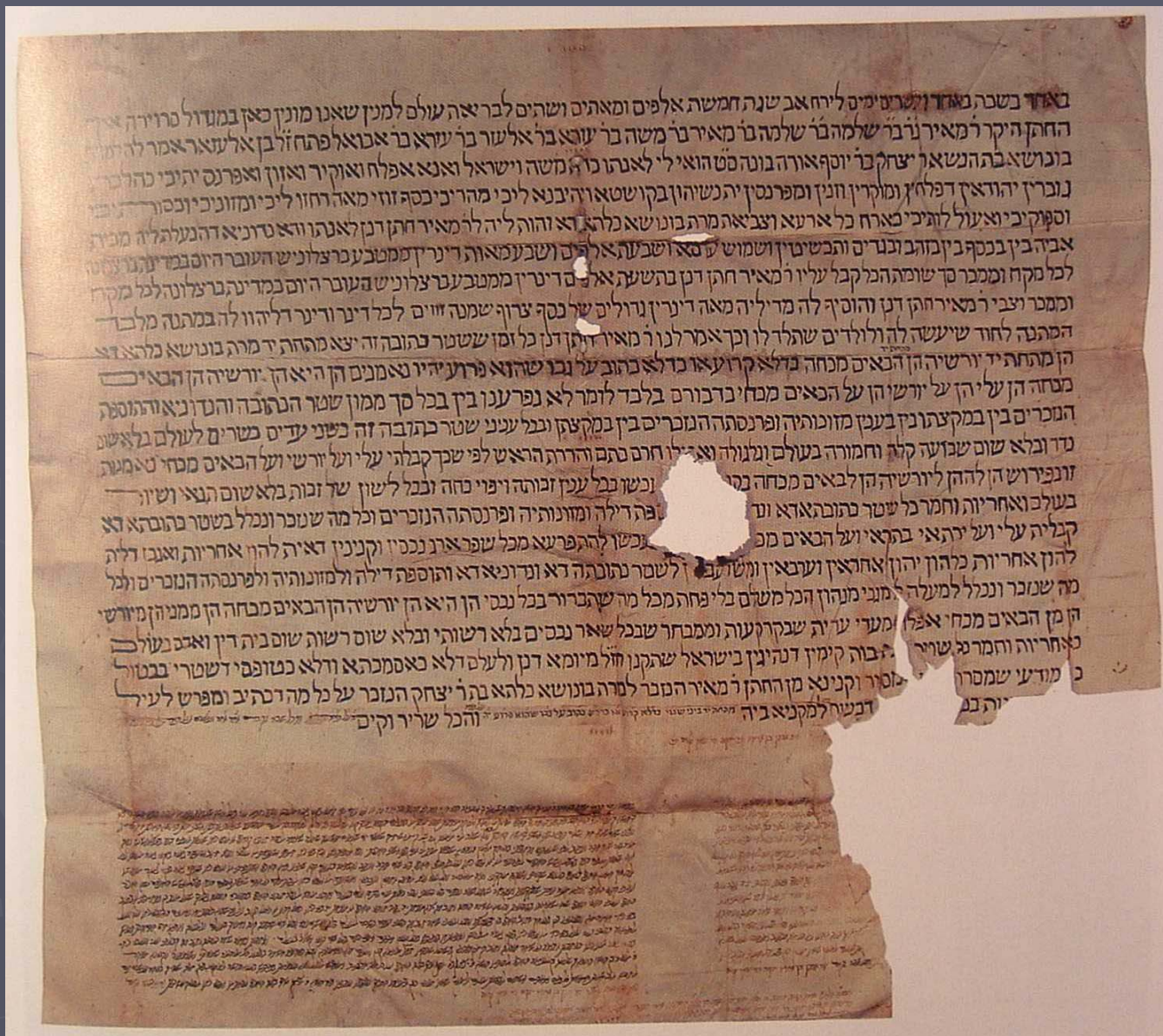
Els mestres diuen: El món no pot existir sense homes i dones, però feliç aquell que té fills mascles i desgraciat el que té femelles.
(Sanhedrin 100B)

Matrimoni:

l'espòs deixarà el pare i la mare i s'ajuntarà a la seva esposa, i seran una sola carn (gèn 2,24)

- ▶ **Matrimoni – Quidushin**
- ▶ **Repudi o divorci- Guet**
 - **Dona divorciada o repudiada**
 - ▶ **Dona vídua**
 - ▶ **Dona “agunáh”**
 - ▶ **Dona “fatal”**

Ketubbà o contracte matrimonial

Bellpuig
5 de juny
1435

Pergamí
560mmX78
0mm

Cervera

29 de juliol

1442

Pergamí

570mmX620mm

סרירה

כ'א אב

5202

Ketubbah de Castelló d'Empúries 1377

Estructura de la ketubbàh

- ▶ **Data segons el còmput judaïc**
- ▶ **Lloc**
- ▶ **Nom del nuvi**
- ▶ **Nom de la núvia**
- ▶ **Mohar (normalment 200 zuzim) +
manutenció, vestit i altres necessitats**
- ▶ **Dot que aporta la núvia**
- ▶ **Altres aportacions del nuvi**
- ▶ **Disposicions referents a l'herència i al
repudi o guet**

התלמוד Talmud y מִשְׁנָה Mishná

- ▶ **Nashim** (נָשִׁים, "dones"): preceptes referents a la vida matrimonial.
- ▶ **Teharot** (טְהָרוֹת, "purificació"): preceptes referents a la purificació ritual del cos (Nidá).

Mishnàh מִשְׁנָה y Talmud תלמוד

Dones

Les cunyades

El document matrimonial i el dot

Els vots

El nazareat

La sospitosa adúltera

Document de divorci

Esposalles

Pureses

Impureses

Banys rituals d'immersió

La menstruant

Bany ritual o miqvéh

- ▶ Bany ritual per immersió per purificar-se
Purificació de la dona (Lev. 15)
Després d'haver tingut contacte amb un difunt
(Núm 19,11-22)
- ▶ Abans del matrimoni i de les conversions
- ▶ Ha de tenir un mínim de 762 litres d'aigua
- ▶ Ha de ser alimentat per aigua corrent

Kashrut o normes alimentàries

- ▶ Aliments kasher (permesos)
 - Fruites i llegums
 - Peixos: han de tenir aletes i escates
 - Aus: no carronyeres
 - Altres animals: han de tenir la peülla partida
- ▶ Aliments trefáh (no permesos)
 - Totes les sangs dels animals
 - No es poden barrejar carnis amb lactis
- ▶ Aliments parvé són els que es poden barrejar amb els lactis i carns indistintament (aigua, condiments, sucs, ous, pastes, llegums, grans i pa)

Repudi o divorci- Guet

1. Les condicions en què l'home pot demanar el divorci són similars a les de la dona.

-Defectes físics en els quals s'inclou l'epilèpsia o esterilitat. Aquesta última es comprova quan durant 10 anys la dona no ha pogut concebre.

-Conducta immoral de la dona que porti a la interrupció d'una vida familiar normal o que el porti a transgredir la llei jueva.

Repudi o divorci- Guet

2. La dona pot exigir el divorci per diverses raons:

- Quan l'home tingui un defecte físic, una malaltia perillosa i contagiosa, o que sigui impotent o estèril.

- Quan l'home no tingui una conducta adequada amb la dona. Per exemple, estel adulteri o es negui a mantenir-la, la colpegi o la insulti, li negui injustificadament els seus drets conjugals o la obligui a transgredir la llei jueva.

Dona vídua

- ▶ El yibbum (levirat) és una institució de la Torà (Devarim 25, 5 i següents) que una vídua sense fills ha de casar-se amb el germà del seu difunt marit.
- ▶ halitsa, cerimònia en la qual la vídua és lliure de casar-se amb un tercer.
- ▶ Regulats ambdós en el Talmud, tractat Yebamoth

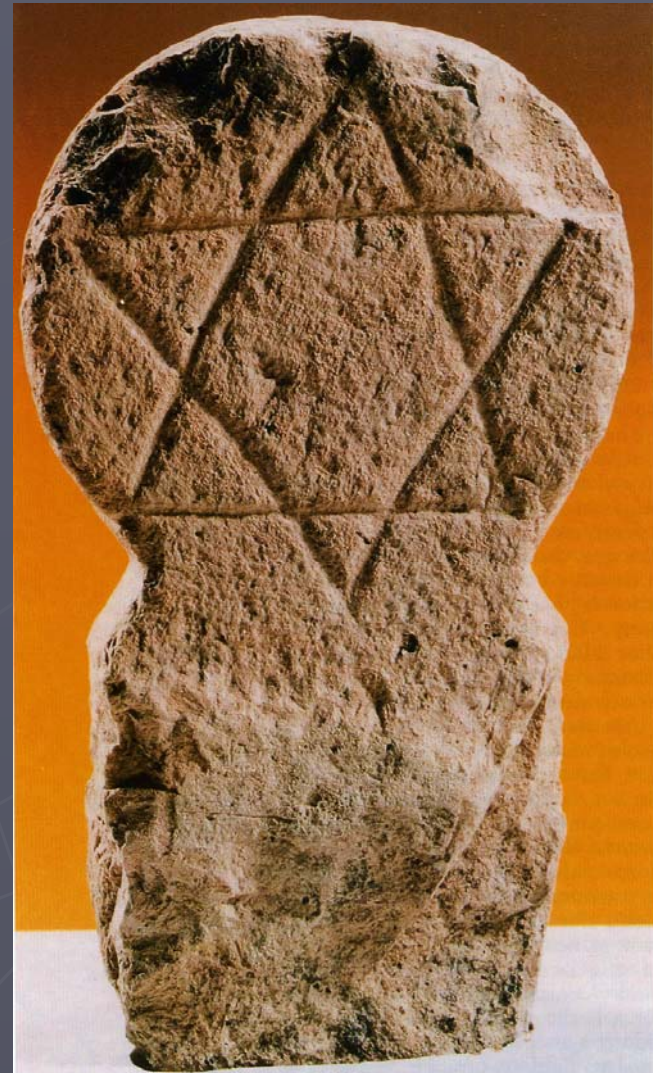
Dona “agunáh” o anclada

- ▶ Dona a la que el seu espós desapareix en temps de guerra o al mar, per exemple i no té cap testimoni de la mort d'aquest

Dona” Fatal”

- ▶ Dona a la que moren succesivament dos marits

Mort i Enterrament Kevuràh

- ▶ El difunt es cobreix en senyal de respecte i es vetlla
- ▶ S'encen una espelma a la seva capçalera ja que *l'ànima és la llum del Senyor* (Proverbis 12,21)
- ▶ **Taharàh** o purificació del cos del difunt
- ▶ **Tekrikim** o mortalles blanques
- ▶ **Queri` ah**: els familiars més propers s'esguerren els vestits
- ▶ Es recita el **qaddish**

Dol

- ▶ **Shiba `ah:** Primera setmana després de l'enterrament
- ▶ **Sheloshim:** Període de 30 dies
- ▶ **Avelut:** només si ha mort el pare o la mare. Té una durada de 12 mesos hebreus, fins a l'aniversari de la mort del difunt.

CALENDARI I FESTIVITATS

QUADRE 1.1

Els mesos del calendari jueu en el calendari gregorià

<i>Mes del calendari jueu</i>	<i>Nombre de dies</i>	<i>Equivalència en el calendari gregorià</i>
<i>Tixrí</i>	30	de 18 setembre 2001 a 17 octubre
<i>Kheixvan</i>	29	de 18 octubre a 15 novembre
<i>Kislev</i>	30	de 16 novembre a 15 desembre
<i>Tevet</i>	29	de 16 desembre a 13 gener 2002
<i>Xevat</i>	30	de 14 gener a 12 febrer
<i>Adar</i>	29	de 13 febrer a 13 març
<i>Nisan</i>	30	de 14 març a 12 abril
<i>Iar</i>	29	de 13 abril a 11 maig
<i>Sivan</i>	30	de 12 maig a 10 juny
<i>Tamuz</i>	29	d'11 juny a 9 juliol
<i>Av</i>	30	de 10 juliol a 8 agost
<i>Elul</i>	29	de 9 agost a 6 setembre

Calendari i festes

QUADRE 1.2

*Dates de festes i celebracions en el calendari jueu
(any 5762) i en el gregorià*

<i>Festa/celebració</i>	<i>Data en el calendari jueu</i>	<i>Data en el calendari gregorià</i>
<i>Roix ha-xanà</i>	1 de <i>tixrí</i>	18 de setembre del 2001
<i>Dejuni de Guedalià</i>	3 de <i>tixrí</i>	20 de setembre
<i>Iom Kipur</i>	10 de <i>tixrí</i>	27 de setembre
<i>Sucot</i>	15 de <i>tixrí</i>	2 d'octubre
<i>Xemení Atseret</i>	22 de <i>tixrí</i>	9 d'octubre
<i>Simkhat Torà</i>	23 de <i>tixrí</i>	10 d'octubre
<i>Khanucà</i>	25 de <i>kislev</i>	10 de desembre
<i>Deu de tevet</i>	10 de <i>tevet</i>	25 de desembre
<i>Tu bi-xevat</i>	15 de <i>xevat</i>	28 de gener del 2002

<i>Festa/celebració</i>	<i>Data en el calendari jueu</i>	<i>Data en el calendari gregorià</i>
Dejuni d'Ester	13 d'adar	25 de febrer
<i>Purim</i>	14 d'adar	26 de febrer
<i>Pésakh</i>	15 de nisan	28 de març
<i>Iom ha-xoà</i>	27 de nisan	9 d'abril
<i>Iom ha-zikharon</i>	4 de iar	16 d'abril
<i>Iom ha-azmaut</i>	5 de iar	17 d'abril
Segon <i>Pésakh</i>	14 de iar	26 d'abril
<i>Lag ba-omer</i>	18 de iar	30 d'abril
<i>Xavnot</i>	6 de sivan	17 de maig
Disset de <i>tamuz</i>	17 de <i>tamuz</i>	27 de juny
Nou d'av	9 d'av	18 de juliol

FESTIVIDAD	DÍAS	CALENDARIO GREGORIANO				CALENDARIO HEBREO		
<u>Rosh Hashaná</u>	(2)	Martes	30	Septiembre	2008	Tishrei	1	5769
<u>Iom Kipur</u>		Jueves	9	Octubre	2008	Tishrei	10	5769
<u>Sukot</u>	(7)	Martes	14	Octubre	2008	Tishrei	15	5769
<u>Shmini Atzeret</u>		Martes	21	Octubre	2008	Tishrei	22	5769
<u>Simjat Tora</u>		Miercoles	22	Octubre	2008	Tishrei	23	5769
<u>Januca</u>	(8)	Lunes	22	Diciembre	2008	Kislev	25	5769
<u>Tu B´shvat</u>		Martes	9	Febrero	2009	Shebat	15	5769
<u>Purim</u>		Martes	10	Marzo	2009	Adar	14	5769
<u>Pesaj</u>	(8)	Jueves	9	Abril	2009	Nisan	15	5769
<u>Iom HaShoá</u>		Martes	21	Abril	2009	Nisan	27	5769
<u>Iom Hazicarón</u>		Martes	28	Abril	2009	Iyar	4	5769
<u>Iom HaAtzmaut</u>		Miercoles	29	Abril	2009	Iyar	5	5769
<u>Lag B´Omer</u>		Martes	12	Mayo	2009	Iyar	18	5769
<u>Shavuot</u>	(2)	Viernes	29	Mayo	2009	Sivan	6	5769
<u>Tishá B'Av</u>		Jueves	30	Julio	2009	Av	9	5769
<u>Rosh Hashaná</u>	(2)	Sabado	19	Septiembre	2009	Tishrei	1	5770
<u>Iom Kipur</u>		Lunes	28	Septiembre	2009	Tishrei	10	5770

Festes jueves Ex 23, 14-16

“Tres vegades l’any, em celebrareu una festa. Celebraràs la festa del àzims. Set dies menjaràs àzims [...]. Celebraràs també la festa de la sega, de les primícies del teu treball, del que hauràs sembrat al camp, així com la festa de la collita a la fi de l’any, quan recullis del camp el fruit dels teus treballs.”¹²³

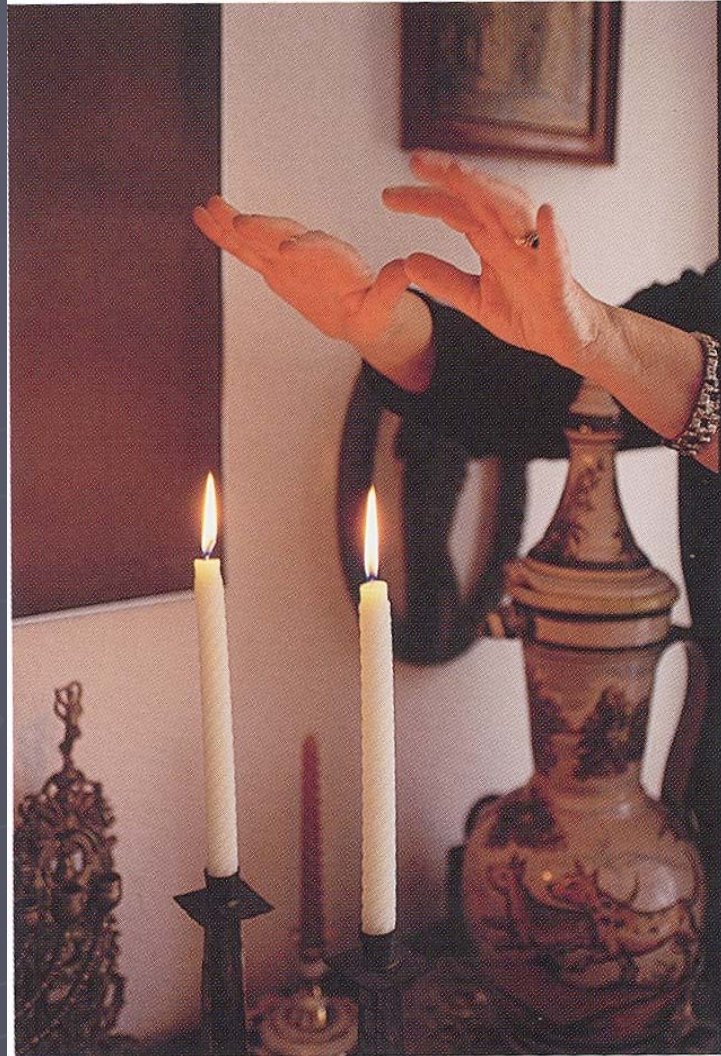
FESTES JUEVES

- ▶ **Shabat**
- ▶ **Pesaj o la Pascua Jueva**
- ▶ **Rosh ha-shanah- Cap d'any**
- ▶ **Iom Kipur o dia del perdó**
- ▶ **Sukot o festa de les cabanes o dels Tabernacles**
- ▶ **Simjat Torah – la alegria de la Llei**
- ▶ **Janucah – Consagració del Temple**
- ▶ **Purim o festa d'Ester**
- ▶ **Shabuot o Pentecosta**

Shabat

- ▶ “Sis dies treballaràs però el setè us serà dissabte, un repòs absolut consagrat a Adonai” Ex 35,2
- ▶ “Durant sis dies faràs la teva feina i el dia setè reposaràs, perquè el teu bou i el teu ase tinguin descans, i perquè el fill de la teva esclava i el foraster respirin” Ex 23,12

Shabat

Pesaj o Pascua

- ▶ “Els israelites hauran de celebrar la Pascua al seu temps. L’hauran de celebrar el dia catorze d’aquest mes (nisan), al vespre; l’hauran de celebrar segons tots els ritus i totes les prescripcions”

- ▶ Nombres 9, 2-3

Pesaj

La kearà és el plat que conté les menses simbòliques de Pésakh ('Pasqua'): un os de la pota del xai passat pel foc, un ou dur, herbes amargants, kharoset (una pasta feta de poma, fruita seca, mel, vi i canyella), carpas ('api') o julivert.

Rosh ha-shanah

- “El més setè, el primer dia del mes, tindreu repós, memorial a toc de corn, assemblea en el santuari. No fareu cap treball servil i oferireu una combustió a Adonai” Levític 23, 24-25

Rosh ha-shanah

Iom Kipur o dia del perdó

Levític 23, 23-32

“Adonai va dir a Moisès: Però el deu d’aquest mes setè és el dia de l’expiació. Tindreu convocatò al santuari, dejunareu i oferireu una combustió a Adonai. Aquest dia no fareu cap treball, ja que és el dia de l’expiació, per tal d’expiar per vosaltres davant d’Adonai, el vostre Déu. Tothom qui no dejunarà aquest dia serà extirpat d’enmig del seu poble. I tothom qui farà qualsevol treball aquest dia, l’exterminaré del seu poble. No fareu cap treball; és un estatut perpetu per a les vostres generacions, a tot arreu on habitareu. El vespre del dia nou del mes, de vespre a vespre, reposareu.”¹⁵⁸

Sukot o festa de les cabanes o dels Tabernacles

Levític 23, 34-39

“El dia quinze d’aquest mes setè començarà la festa de les tendes, durant set dies en honor a Adonai [...], però el dia quinze del mes setè, quan hàgiu recollit els productes de la terra, celebrareu set dies la festa d’Adonai. El dia primer i el vuitè hi haurà repòs.”¹⁶⁹

Sukot o festa de les cabanes o dels Tabernacles

Janucah – Consagració del Temple o festa de les Llums

Purim o festa d'Ester

14 del mes d'adar

Shabuot o Pentecosta

- ▶ “Comptareu cinquanta dies l’endemà del setè dissabte i oferireu a Adonai una nova oblació”
Levític 23,16
- ▶ “Compta després set setmanes. Des que la falç comenci a segar el blat, comença a comptar set setmanes, i celebra llavors en honor a Adonai, el teu Déu, la festa de les set setmanes amb ofrenes voluntàries, que oferiràs segons la benedicció que hauràs rebut d’Adonai, el teu Déu” Deuteronomi 16, 11